

THE ROLE OF THE SYSTEM OF ECONOMIC AND FINANCIAL INDICATORS IN DIAGNOSING ENTITY PERFORMANCE

ROLUL SISTEMULUI DE INDICATORI ECONOMICO-FINANCIARI ÎN DIAGNOSTICAREA PERFORMANȚEI ENTITĂȚII

CAVCALIUC Ionuț, student, specialitatea: Contabilitate

Colegiul Național de Comerț al ASEM, Strada Petru Rareș 18

Telefon: +37369724839

e-mail autor: cavcaliucionut@gmail.com

Abstract: *The paper examines the role of the system of economic and financial indicators in diagnosing entity performance, using S.R.L. X-Service as a case study. The research is motivated by the need to combine liquidity, leverage, profitability and operating-efficiency indicators in a coherent analytical framework that supports managerial decisions. The study uses comparative analysis, dynamic analysis and indicator-based diagnosis for the period 2022–2024, based on publicly available company data. The results show that the entity strengthened its short-term liquidity and reduced its debt burden, while profitability deteriorated significantly in 2024, despite the recovery of sales revenues. The evidence suggests that an isolated reading of a single indicator can be misleading; only a system of interrelated indicators allows a balanced diagnosis of financial position and performance. The article highlights that the company displays a favorable solvency profile and improved working-capital management in 2024, but also a visible compression of profit margins and return on equity. Therefore, the system of indicators plays both a diagnostic role, by identifying vulnerabilities and strengths, and a predictive role, by supporting corrective measures related to cost control, commercial policy and working-capital optimization.*

Key words: *performance, financial diagnosis, liquidity, profitability, leverage, ratio analysis, working capital.*

JEL CLASSIFICATION: G32, M41.

INTRODUCERE

În condițiile intensificării concurenței, ale volatilității mediului economic și ale exigențelor sporite ale creditorilor, investitorilor și managerilor, diagnosticul performanței entității nu mai poate fi realizat prin apelul la un singur indicator. Rezultatele financiare, poziția de lichiditate, gradul de îndatorare și eficiența utilizării resurselor trebuie evaluate în mod integrat, deoarece fiecare dintre aceste dimensiuni exprimă o fațetă distinctă a performanței. În acest context, sistemul de indicatori economico-financiari reprezintă un instrument esențial al analizei financiare, capabil să transforme informația contabilă brută în concluzii utile pentru decizie.

Literatura de specialitate evidențiază faptul sau demonstrează că „analiza pe bază de rate” oferă un cadru sintetic pentru aprecierea sănătății financiare a entității, fiind utilizată în evaluarea riscului, în controlul managerial și în fundamentarea deciziilor strategice. Ratele sunt uzuale tocmai pentru că permit comparabilitatea în timp, între firme și între niveluri diferite de activitate, iar gruparea lor în clase – lichiditate, solvabilitate, rentabilitate și activitate – facilitează o diagnoză structurată a întreprinderii (Delen et al., 2013; Ecobici, 2016; Zlati et al., 2022).

Scopul articolului este evidențierea rolului sistemului de indicatori economico-financiari în diagnosticarea performanței entității, prin aplicarea unei analize pe cazul S.R.L. X-Service. Pentru realizarea scopului au fost stabilite următoarele *obiective ale cercetării*: delimitarea conceptuală a performanței și a diagnosticului financiar și sistematizarea principalelor categorii de indicatori relevante, analiza evoluției indicatorilor de performanță și a principalilor KPI financiari (Key Performance Indicators) ai entității în perioada 2022–2024, cât și formularea concluziilor și recomandărilor manageriale pe baza relațiilor dintre indicatori.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

În sens economic și managerial, performanța entității reflectă capacitatea acesteia de a utiliza resursele disponibile în vederea obținerii de rezultate superioare și sustenabile. Din perspectivă financiară, performanța se exprimă prin capacitatea firmei de a genera vânzări, profit, fluxuri de numerar și randamente adecvate pentru capitalurile investite. Prin urmare, performanța nu se reduce la nivelul profitului, ci presupune corelarea rezultatului cu resursele, riscul și structura financiară a întreprinderii. Această abordare este susținută și de autorii (Zorn et al., 2018; Tudose et al., 2020), care consideră, că performanța este analizată prin corelarea indicatorilor financiari și economici.

Diagnosticul financiar reprezintă procesul prin care sunt investigate cauzele și efectele fenomenelor economico-financiare ale întreprinderii, în baza informațiilor furnizate de situațiile financiare și de indicatorii derivați din acestea. Analiza prin rate permite interpretarea simultană a poziției curente și a tendințelor, ceea ce o face utilă atât pentru managementul intern, cât și pentru creditorii externi. Totodată, literatura studiată subliniază că relevanța indicatorilor crește atunci când ei sunt analizați sub formă de sistem, și nu izolat, deoarece relațiile dintre rentabilitate, lichiditate, îndatorare și eficiență pot evidenția compromisuri manageriale și probleme structurale (Alarussi, 2021).

Metodologic, cercetarea se bazează pe analiza comparativă și dinamică a indicatorilor publicați pentru entitatea S.R.L. X-Service, anii 2022–2024. Au fost utilizate două categorii de date: indicatorii de performanță (*venituri din vânzări, profit net, număr de angajați*) și indicatorii cheie de performanță KPI (*lichiditate, structură financiară, rentabilitate și gestiune a creanțelor/datoriilor*).

Din punct de vedere al frecvenței de utilizare, indicatorii aplicați în practica diagnosticului financiar sunt definiți prin următoarele relații de calcul: *rata curentă* = *active circulante* / *datorii curente*; *rata rapidă* = (*active circulante* – *stocuri*) / *datorii curente*; *rata datoriilor* = *datorii totale* / *active totale*; *rentabilitatea vânzărilor (ROS)* = *profit* / *venituri din vânzări* × 100; *rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE)* = *profit net* / *capital propriu* × 100.

Relevanța lor nu rezultă doar din formula de calcul, ci mai cu seamă din interpretarea acestora în ansamblu: *o lichiditate foarte mare poate semnală prudență financiară, dar și utilizarea inefficientă a activelor sau o scădere a îndatorării reduce riscul financiar, însă poate limita efectul de levier asupra rentabilității capitalului propriu.*

În vederea evidențierii dinamicii performanței economice a entității, sunt analizați principalii indicatori de performanță: veniturile din vânzări, profitul net și numărul de angajați, sistematizați în tabelul 1.

Tabelul 1. Dinamica indicatorilor de performanță ai S.R.L. X-SERVICE în perioada 2022–2024

Anii	Venituri din vânzări (mil. MDL)	Profit net (mil. MDL)	Numărul de angajați
2022	10,48	1,46	6
2023	9,71	1,06	5
2024	11,04	0,4816	5

Sursa: elaborat de autor în baza datelor publicate de platforma Data2B pentru S.R.L. X-Service.

Datele din Tabelul 1 relevă o evoluție mixtă a performanței companiei. Veniturile din vânzări au scăzut de la 10,48 mil. MDL în 2022 la 9,71 mil. MDL în 2023, după care au crescut la 11,04 mil. MDL în 2024, depășind nivelul inițial. Această recuperare a cifrei de afaceri exprimă menținerea capacității comerciale a firmei. Totuși, profitul net a urmat o traiectorie descendentă, de la 1,46 mil. MDL în 2022 la 0,4816 mil. MDL în 2024, ceea ce indică o erodare accentuată a eficienței economice.

Numărul de angajați s-a redus de la 6 la 5 persoane începând cu anul 2023, iar acest fapt poate fi interpretat în două moduri. Pe de o parte, compania a reușit să-și majoreze venitul mediu per salariat, de la aproximativ 1,75 mil. MDL în 2022 la 2,21 mil. MDL în 2024, ceea ce sugerează o creștere a productivității comerciale.

Pentru aprofundarea diagnosticului performanței economico-financiare, este necesară analiza principalilor indicatori financiari, care reflectă poziția de lichiditate, structura capitalului, nivelul rentabilității și eficiența gestionării resurselor entității, prezentați sintetic în tabelul 2.

Tabelul 2. Principalii indicatori financiari utilizați în diagnosticarea performanței

KPI	2022	2023	2024
Rata curentă	3,66	4,19	6,76
Rata rapidă	1,83	2,67	4,29
Rata de dependență financiară, %	35,79	24,83	25,82
Rata datoriilor	0,56	0,33	0,35
Rentabilitatea vânzărilor (ROS), %	16,22	12,45	5,19
Rentabilitatea capitalurilor proprii (ROE), %	21,23	14,61	6,63
Marja de profit operațional, %	16,75	11,32	4,21
Perioada medie de colectare, zile	121	136	94
Perioada medie de plată, zile	182	124	111

Sursa: elaborat de autor în baza indicatorilor financiari publicați de platforma Data2B pentru S.R.L. X-Service.

Analiza KPI-urilor din Tabelul 2 permite formularea unui diagnostic mai nuanțat decât simpla observare a vânzărilor și a profitului net. În primul rând, lichiditatea s-a consolidat constant: rata curentă a crescut de la 3,66 în 2022 la 6,76 în 2024, iar rata rapidă de la 1,83 la 4,29. O asemenea evoluție arată că întreprinderea dispune de un tampon semnificativ de active circulante în raport cu obligațiile curente, ceea ce reduce riscul de tensiune financiară pe termen scurt. În termeni de diagnostic, compania nu prezintă probleme de lichiditate; dimpotrivă, poate fi considerată prudentă din punct de vedere al acoperirii datoriilor exigibile.

În al doilea rând, indicatorii de rentabilitate semnalează cea mai importantă vulnerabilitate a companiei. În perioada analizată se evidențiază o diminuare semnificativă a indicatorilor de rentabilitate ROS și ROE. Putem observa, că ROE s-a diminuat de la 21,23% la 6,63%, iar marja de profit operațional s-a redus de la 16,75% la 4,21%. Aceste valori descriu o compresie severă a marjelor și a randamentului capitalului propriu. Totodată remarcăm, că entitatea prezintă un grad mai ridicat de siguranță financiară, dar este mai puțin profitabilă.

În ansamblu, cazul S.R.L. X-Service confirmă utilitatea sistemului de indicatori economico-financieri în diagnosticarea performanței. Dacă analiza s-ar fi limitat la creșterea veniturilor din 2024, concluzia ar fi fost prea optimistă. Dacă s-ar fi urmărit exclusiv scăderea profitului, concluzia ar fi fost prea pesimistă. Numai prin corelarea indicatorilor se poate observa că entitatea și-a întărit lichiditatea și și-a redus expunerea la datorii, dar în schimb a înregistrat o reducere accentuată a rentabilității. Acest echilibru între siguranță financiară și eficiență economică reprezintă miezul diagnosticului.

Din perspectivă managerială, rezultatele sugerează mai multe direcții strategice de acțiune. În primul rând, este necesară analiza structurii costurilor și a componentelor care au determinat reducerea marjei operaționale, întrucât tocmai aici se observă cea mai puternică deteriorare. În al doilea rând, menținerea unui nivel ridicat al lichidității trebuie corelată cu optimizarea randamentului activelor, pentru a evita imobilizarea ineficientă a resurselor. În al treilea rând, îmbunătățirea gestiunii creanțelor din 2024 trebuie consolidată printr-o politică comercială care să susțină atât rotația, cât și marja de profit. Prin urmare, sistemul indicatorilor nu are doar un rol de constatare, ci și funcție orientativă pentru deciziile de optimizare.

CONCLUZII/RECOMANDĂRI

Cercetarea realizată confirmă că sistemul de indicatori economico-financieri este indispensabil pentru diagnosticarea riguroasă a performanței entității. Rolul său principal constă în transformarea datelor contabile și financiare într-un ansamblu coerent de semnale privind lichiditatea, stabilitatea

financiară, rentabilitatea și eficiența operațională. Studiul de caz aplicat la S.R.L. X-Service arată că performanța companiei nu poate fi apreciată unidimensional, deși entitatea și-a îmbunătățit poziția de lichiditate și și-a redus gradul de îndatorare, rentabilitatea vânzărilor, marja operațională și rentabilitatea capitalurilor proprii s-au deteriorat vizibil.

În concluzie putem afirma că, analiza pe baza unui sistem de indicatori permite identificarea simultană a punctelor forte și a vulnerabilităților. Pentru compania analizată, punctele forte sunt reprezentate de soliditatea poziției pe termen scurt și de disciplinarea ciclului de încasări/plăți, iar riscurile sunt concentrate în sfera profitabilității și a eficienței costurilor. Se recomandă monitorizarea periodică și integrată a indicatorilor, aprofundarea analizei costurilor operaționale și corelarea politicilor comerciale cu obiectivele de marjă și de randament al capitalului propriu. Ca limită a cercetării, analiza se bazează exclusiv pe indicatorii publicați pentru trei ani (2022-2024) și nu include detalierea structurii complete a situațiilor financiare. În continuare, cercetarea poate fi extinsă prin compararea companiei cu media sectorială și prin integrarea indicatorilor de cash-flow și a celor non-financieri.

REFERINȚE:

1. Alarussi, A. S. A. (2021). Financial ratios and efficiency in Malaysian listed companies. *Asian Journal of Economics and Banking*, 5(2), 116–135. <https://doi.org/10.1108/AJEB-06-2020-0014>
2. Delen, D., Kuzey, C., & Uyar, A. (2013). Measuring firm performance using financial ratios: A decision tree approach. *Expert systems with applications*, 40(10), 3970-3983. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0957417413000158>
3. Ecobici, M. L. (2012). Indicators of Financial Analysis Employed in Quantifying the Financial Performance of a Company. *Indicators*, 2013, 2014. <https://stec.univ-ovidius.ro/html/anale/ENG/2016/2016-II-full/s5/16.pdf>
4. Tudose, M. B., Rusu, V. D., & Avasilcai, S. (2020). Measuring financial performance: Financial ratios vs. economic value added. In *International Conference EURINT 2020. EU and its neighbourhood: Enhancing EU actorness in the eastern borderlands* (pp. 172-188). https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/EURINT_2020.pdf#page=173
5. Zlati, M. L., Mihaila, S., & Grosu, V. (2022). Financial performance analysis from a social welfare perspective-a comparative study Romania-Moldova. *Eastern European Journal for Regional Studies (EEJRS)*, 8(1), 63-76. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/EEJRS_Issue_81_63-76_ZLA.pdf
6. Zorn, A., Esteves, M., Baur, I., & Lips, M. (2018). Financial ratios as indicators of economic sustainability: A quantitative analysis for Swiss dairy farms. *Sustainability*, 10(8), 2942. <https://www.mdpi.com/2071-1050/10/8/2942>

Conducător științific: MIHAILA Svetlana, Dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni nr. 61
Telefon: +37369526000
e-mail: svetlana.mihaila@ase.md